

KUOPIO

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste

Tammi-elokuu 2023

Kaupunginhallitus 25.9.2023

Ennuste vuodelle 2023

Kaupungin ylijäämän arvioidaan vuoden 2023 tilinpäätöksessä olevan 6,6 M€.

Keskeisenä tekijänä on verotulojen hyvä kehitys, joka sisällytettiin kesäkuussa kaupunginvaltuuston päättämään talousarvio-muutokseen. Verotuloarviota nostettiin 8,6 M€. Ylijäämäennuste on kuitenkin ensimmäisen osavuosikatsauksen tilanteesta supistunut ja on muutettua talousarviota 3,1 M€ pienempi. Toteumaan liittyy lisäksi merkittävä riski, mikäli työtuomioistuimen lopullinen ratkaisu pelastuslaitoksen palkkasaatavista saadaan ja kaupungin on kirjattava se tulosvaikutteisesti kuluvan vuoden tilinpäätökseen.

Palvelualueilla selkein ero talousarvioon nähden ennustetaan syntyvän varhaiskasvatukseen, jossa avustajien määrän kasvu nostaa henkilöstökustannuksia, maksutuottojen määrä on pienentymässä ja palvelusetelimenot sekä kotihoidon tuki ovat kasvamassa. Maanvuokratuottojen ja maanmyynnistä kertyvien myyntivoittojen arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin, mutta vastaavasti kehittämiskorvauksiin liittyy epävarmuutta. Rakentamisen tahti ei vielä näytä hiljenevän, mutta haettujen rakennuslupien määrän pieneneminen näyttää suuntaa ensi vuodelle.

Kun tarkastellaan koko kaupungin kuukausittaisia talouden toteumia elokuun loppuun asti, ainoastaan tammi-helmikuu ja heinäkuu ovat olleet ylijäämäisiä. Muina kuukausina toiminta- ja rahoitustuotot ja verorahoitus eivät ole riittäneet toimintakulujen ja poistojen katteeksi.

Verotulojen kertymään vaikuttaa palkkasumman hyvä kehitys, joka kasvattaa kunnallisveron tuottoa. Kiinteistövero on noin 10 %:n kasvussa kiinteistöjen verotusarvojen nousun myötä. Yritysten maksamat ennakkoverot ovat pienentyneet, joka on vähentänyt tilityksiä. Verotulot ovat poikkeuksellisesti tällä tasolla ja vuonna 2024 tilitykset pienenevät. Kertymään vaikuttavat tänä vuonna kunnallisveroprosentilla 20,75 % tilittävät erät, joita kertyy vielä syksyn aikana vuoden 2022 valmistuvan verotuksen osalta.

Talousarviossa 2023 on varauduttu noin 25 M€:n **lainakannan kasvuun**, mutta rahoitustilanne näyttää siltä, että kasvu jää noin 10 M€:oon, jolloin vuoden lopussa lainamäärä/asukas on talousarvioon merkittyä 130 € pienempi. Rahoitustuottojen ennustetta on nostettu hyvän osinkokertymän ansiosta. Korkokuluissa ja korkotuotoissa näkyy korkotason nousun vaikutus kaupungin konsernitilillä.

Asukasluku ja työllisyys

Väestönkasvu tammi-elokuulta 2023 on 645 henkeä, josta maahanmuuttoa on 449 henkeä ja kuntien välistä muuttovoittoa 355 henkeä.

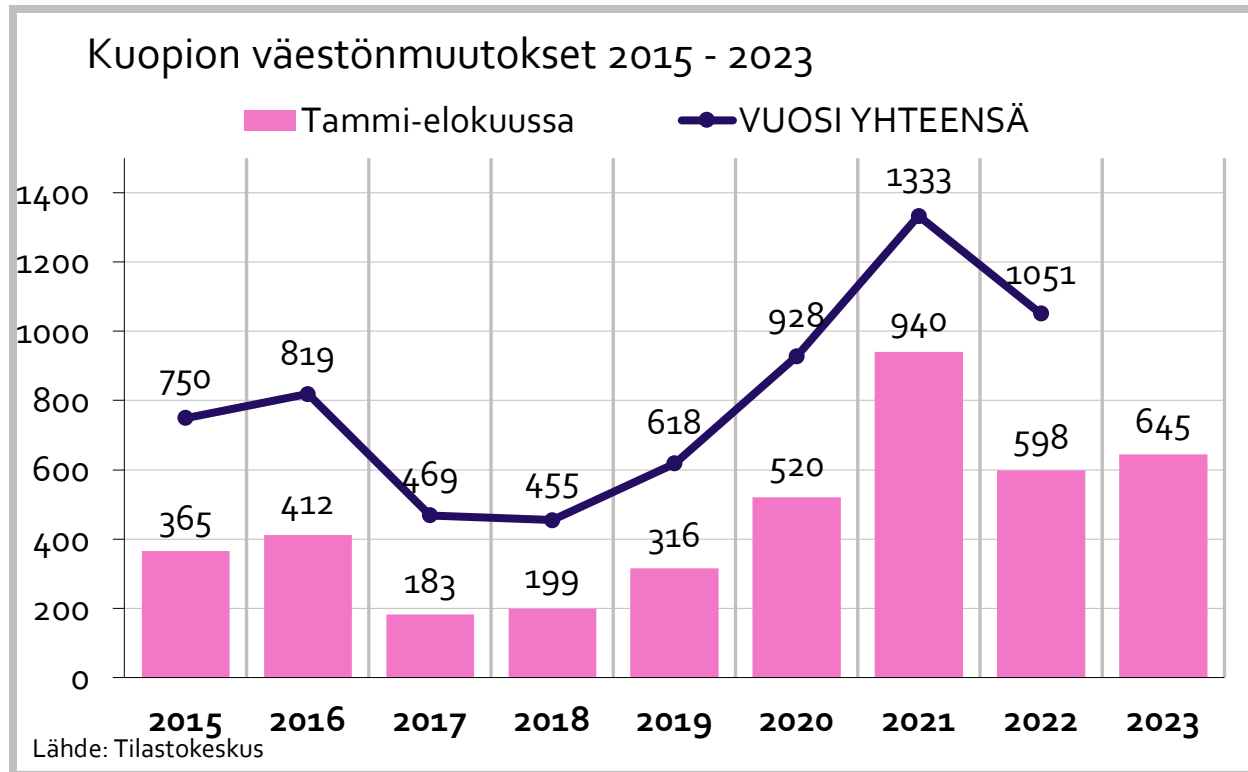
Tilastokeskus julkaisee elokuun työttömyystiedon 26.9.

Henkilöstö ja sairauspoissaolot

Vuoden 2023 tavoitteena on vähentää sairauspoissaolot 16 päivään/henkilötyövuosi. Elokuun lopussa oltiin tavoitetasossa, kun tarkastellaan kaupunkia kokonaisuutena.

Koko vuoden henkilöstösuunnite on 3350,5 henkilötyövuotta. Tasaisen kertymän oletuksella tammi-elokuun 2295 henkilötyövuotta johtaa 92 htv suunniteltua korkeampaan toteumaan, mikä näkyy suoraan toimintamenojen kasvuennusteessa.

Väestönmuutos tammi-elokuu 2023

Väkiluku

31.8.2023

123 239

Muutos tammi-elokuu
645 henkeä

Väkiluku 31.12.2022

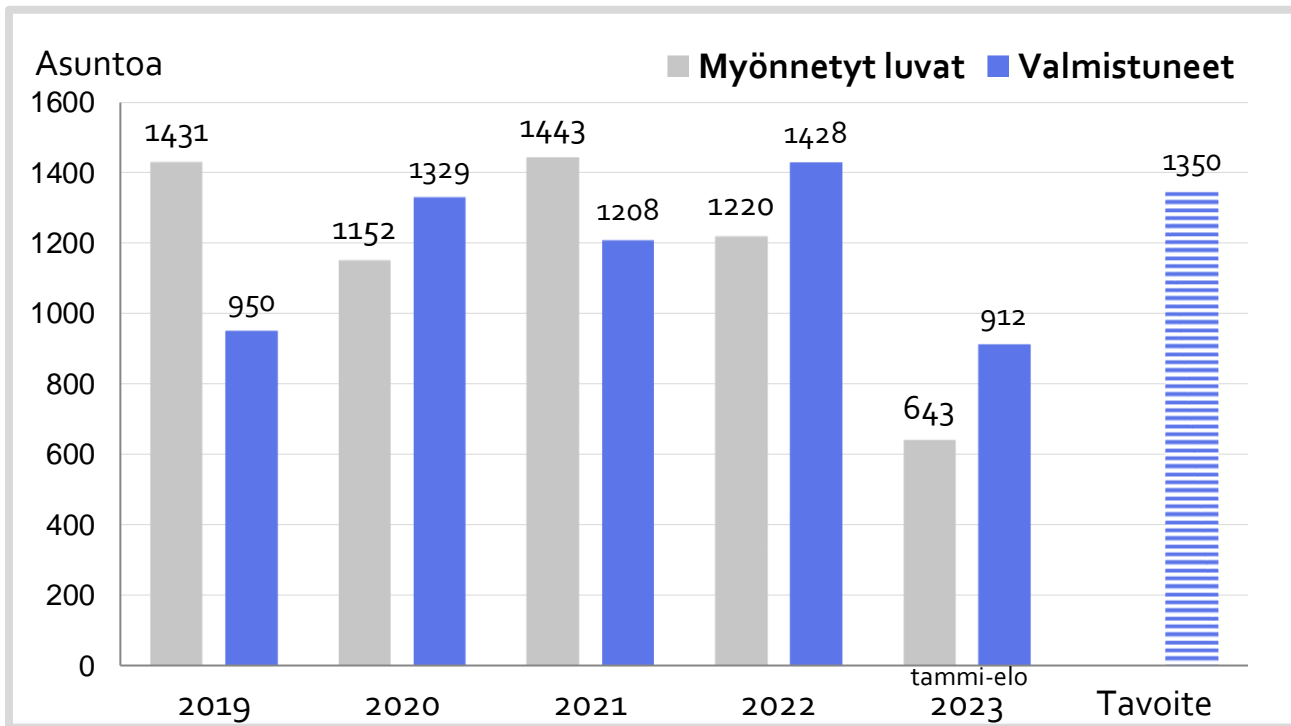
122 594, +1051, 0,9%

Ennakkotiedon mukaan elokuun lopun väestömäärä oli 123 239 henkeä. Opiskelijoiden tulomuutto nostaa väkilukua vielä syyskuussa.

Tammi-elokuu 2023:

Luonnollinen väestönmuutos -154
Kuntien välinen muuttovoitto +355
Nettomaahanmuutto +449

Asuntorakentaminen tammi-elokuu 2023

Tammi-elokuussa valmistui 912 asuntoa, joka oli enemmän kuin vuosi sitten (766).

Lupia asuntojen rakentamiseen haettiin 643, tämä oli 26 % vähemmän kuin vuosi sitten (869).

Tänä vuonna on valmistumassa noin 1300 asuntoa, mutta vuonna 2024 valmistuvien asuntojen määrän odotetaan vähenevän.

Palvelualueet 2023

Tammi-elokuu

Toimintakate 1000 €

+	2022 Tot. 31.8.	2023 Tot. 31.8.	%-ero	Ta 2023 muutettu	Ennuste 31.12.	Ero Ta/Ennuste
Keskusvaaliltk. ja tarkastustoimi	-439	-593	35,3 %	-502	-502	0
Yleishallinto	-8 195	-7 626	-6,9 %	-15 060	-15 369	-309
Elinvoima- ja konsernipalvelu	-17 544	-17 545	0,0 %	-28 167	-28 387	-220
Kaupunkiympäristö	3 968	-534	-113,5 %	174	174	0
Hyvinvoinnin edistäminen	-29 568	-32 403	9,6 %	-46 982	-47 185	-203
Kasvun ja oppiminen	-139 531	-156 659	12,3 %	-237 775	-240 925	-3 150
josta varhaiskasvatuspalvelut	-56 146	-62 362	11,1 %	-91 220	-94 370	-3 150
josta perusopetus- ja nuorisopalvelut	-70 816	-79 270	11,9 %	-122 820	-122 820	0
Toimintakate yhteensä	-191 309	-215 369	12,6 %	-328 311	-332 193	-3 882

Toteumatieto on vertaistettu eli vuoden 2022 luvuista on poistettu hyvinvointialueen palveluiksi siirtyneet terveydenhuolto, perusturva, yleishallinnosta pelastustoimen maksuosuus, kasvun ja oppimisen palvelualueelta koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut sekä elinvoima- ja konsernipalveluista lomituspalvelut.

Koko kaupunki 2023

Tammi-elokuu

Toimintakate

1000 €

	2022 Tot. 31.8.	2023 Tot. 31.8.	%-ero	Ta 2023 muutettu	Ennuste 31.12.	Ero Ta/Ennuste
Ydinkaupunki	-191 309	-215 369	12,6 %	-328 311	-332 193	-3 882
josta toimintatuotot	68 493	61 814	-9,8 %	95 370	94 705	-665
josta toimintakulut	-259 803	-277 183	6,7 %	-423 681	-426 898	-3 217
Tilapalvelut	25 631	27 462	7,1 %	38 232	38 184	-48
josta toimintatuotot	68 586	69 767	1,7 %	104 962	105 168	206
josta toimintakulut	-42 955	-42 306	-1,5 %	-66 730	-66 984	-254
Toimintakate yht.	-165 678	-187 908	13,4 %	-290 079	-294 009	-3 930

Toimintakate

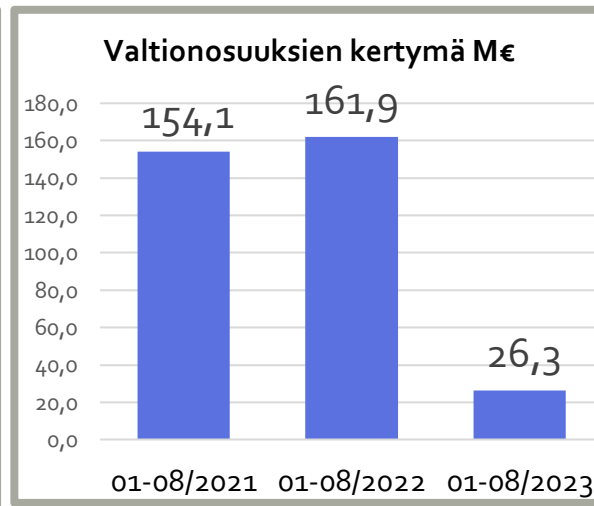
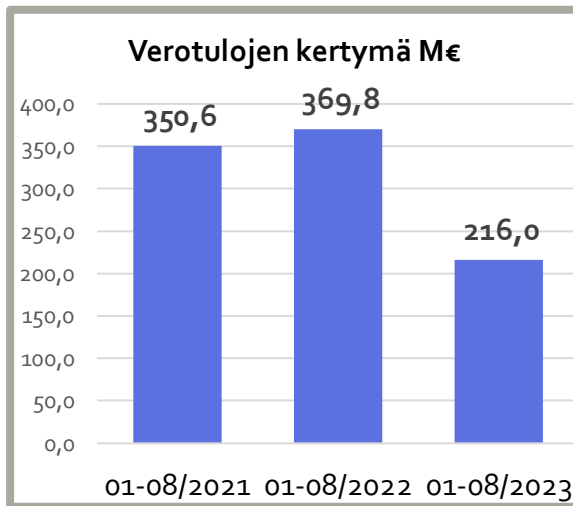
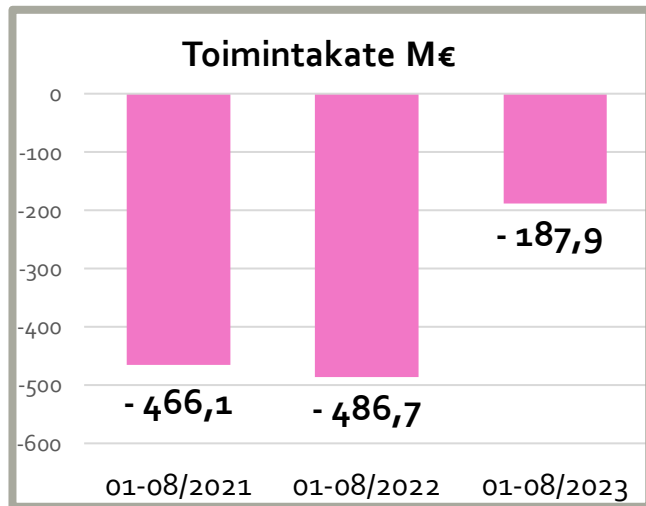
heikkeni 13,4 %
tammi-elokuussa
koko kaupungin
tasolla verrattuna
viime vuoden
vastaavaan
ajankohtaan.

Tuottojen ja kulujen tiedot ovat vertailukelpoiset. Vuodelta 2022 on poistettu hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen tiedot.

Tammi-elokuu

Hyvinvointialueen vaikutus 2023

verotuloihin, valtionosuuksiin ja toimintakatteeseen

Tilinpäätösennuste 2023

Tammi-elokuu

1000 €

	2023 Tot. 31.8.	TA 2023 muutettu	Ennuste 31.12.2023	Ero Ta/Ennuste
TOIMINTATUOTOT	131 581	200 332	199 873	-459
TOIMINTAKULUT	-319 489	-490 411	-493 882	-3 471
TOIMINTAKATE	-187 908	-290 079	-294 009	-3 930
VEROTULOT	216 002	307 000	307 000	0
VALTIONOSUUDET	26 275	39 100	39 283	183
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	9 138	8 584	9 359	775
VUOSIKATE	63 507	64 605	61 633	-2 972
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-35 854	-54 911	-55 041	-130
SATUNNAISET ERÄT				0
RAHASTOJEN MUUTOS				0
POISTOERON MUUTOS	31	50	50	0
TILIKAUDEN TULOS	27 684	9 744	6 642	-3 102

Palvelualueet - talousarvion ja ennusteen erotus

YLEISHALLINTO -0,3 M€

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana.
- Jäsenkuntien lisäkanto Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän vuoden 2022 vakuutusmaksusta heikentää talousarviota 0,5 M€.
- Kehittämishankkeiden tukien ja avustusten ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempänä 0,2 M€.
- Pohjois-Savon pelastuslaitoksen varallaolokorvauskiistan osalta on olemassa riski talousarvion ylitykselle, mikäli työtuomioistuimen lopullisen päätöksen palkkasaatavat viivästyskorkoineen ovat suuremmat kuin vuoden 2022 tilinpäätökseen sisältyvässä pakollisessa varauksessa arvioitiin.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT -0,2 M€

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana.
- Työmarkkinatukimaksujen ennustetaan ylittyvän 0,3 M€.
- Palkkatuetun työllistämisen ja oppisopimuskoulutuksen ennustetaan ylittyvän 0,1 M€.
- EU-hankkeiden käsittely on rahoittajalla viivästynyt eikä kuntarahaosuuksia ole myönnetty talousarviota vastaavaa määrää. Viivästysten vuoksi tukien ja avustusten ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempänä 0,2 M€.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ +/-0 M€

- Toimintakatteen ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan talousarvion mukaisesti.
- Autopaikkasopimusten tulot jäävät arvioidusta noin 2 M€ Savilahden liikuntakeskuksen maksun vuodelle 2024 siirtymisen takia.
- Maanvuokratuottojen ja myyntivoittojen ennustetaan toteutuvan talousarviota parempana.
- Maankäyttösopimuskorvausten ja myyntivoittojen toteutumiseen liittyy talousarviovaiheessa arvioitua suurempi epävarmuus.
- Yhdyskuntatekniikan investointien osalta on tiedossa lisähankkeita, mm. Jynkän koulun hulevesiviemärin siirto ja Pienen Neulamäen alueen jatkorakentaminen. Investointeihin varatut eurot näyttäisivät kuitenkin riittävän hankkeiden läpivientiin.

Palvelualueet ja Tilapalvelut - talousarvion ja ennusteen erotus

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN -0,2 M€

- Liikuntapalvelujen toimintatuottoihin ennustetaan alitusta -0,15 M€, Nilsin uimahallin osalta ja Lippumäen uimahallin huoltotauko kesti kuukauden pitempään. Vastaavasti toimintakulut ovat 0,08 M€ alittumassa lämmityskustannusten osalta. Museokeskus ennustaa tulokertymää +0,2 M€ talousarviota paremmalta. Musiikkikeskus ennustaa toimintatuottojen jäävän -0,2 M€ budjetista, sillä alkusyksyn lipunmyynti ei ole odotelulla tasolla, jolla oli tarkoitus korjata kevään heikompaa myyntiä. Kirjasto, kansalaistoiminta ja teatteri ennakoivat tässä vaiheessa talousarvion mukaista kehitystä.

KASVU JA OPPIMINEN -3,2 M€, josta

Varhaiskasvatus -3,2 M€

- Varhaiskasvatuksessa on jouduttu lisäämään avustajien määrää talousarviota enemmän. Lisäys perustuu 1.8.2022 lakimuutokseen ja arvioituun tuen tarpeeseen. Henkilöstökulujen ennustetaan kasvavan -1,5 M€ talousarvioon verrattuna.
- Maksutuotoissa ennustetaan -0,7 M€ aleneminen 1.3.2023 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä, jossa asiakasmaksujen tuloarvoja nostettiin.
- Lakimuutos vaikuttaa myös yksityisten päiväkotien palvelusetelikustannuksiin. Tämän hetkinen ennuste on 0,45 M€ kasvua vuodelle 2023.
- Kotihoidon tuki on ollut alkuvuonna talousarviota suurempi, kustannusennuste loppuvuodelle on kasvua 0,5 M€.

Perusopetus +/- 0 M€

- Perusopetuksen, nuorisopalvelun ja lukiopalvelun toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

TILAPALVELUT -0,05 M€

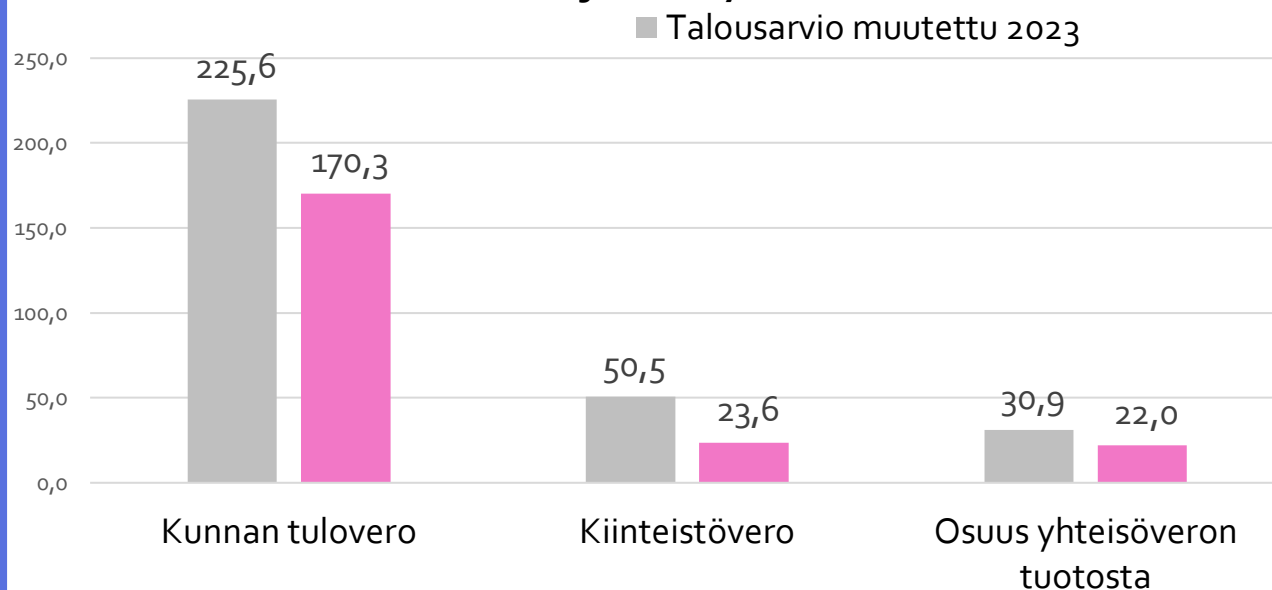
- Tilapalveluiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan miltei talousarvion mukaisena. Energiakustannusten ennuste on 1,4 M€ talousarviota parempi ja vastaavasti muiden kustannusten lisäys on 1,4 M€. Ennusteessa on huomioitu kouluviraston myyntitappio 0,1 M€. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ennustettu 0,3 M€ talousarviota pienempänä.

Rahoituslaskelma

M€	TA + M	Toteuma	Ennuste	Erotus
	2023	31.8.2023	2023	TA / Ennuste
Vuosikate	64,6	63,5	61,6	-3,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	-6,6	-1,2	-6,2	0,4
Toiminnan rahavirta	58,0	62,4	55,4	-2,6
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-95,3	-45,9	-95,2	0,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4,2	0,3	4,2	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11,3	3,0	10,9	-0,4
Investointien rahavirta	-79,8	-42,5	-80,0	-0,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21,8	19,8	-24,6	-2,8
Antolainauksen muutokset	6,5	2,2	6,5	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90,0	40,0	70,0	-20,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-64,4	-34,8	-59,6	4,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset	25,6	5,2	10,4	-15,2
Vaikutus maksuvalmiuteen	10,3	27,2	-7,7	-18,0

Verotulot

Verotulojen kertymä M€

Tammi-elokuu

Verotuloennuste 2023

307,0 M€

Verotulot

TA muutettu 2023

307,0 M€

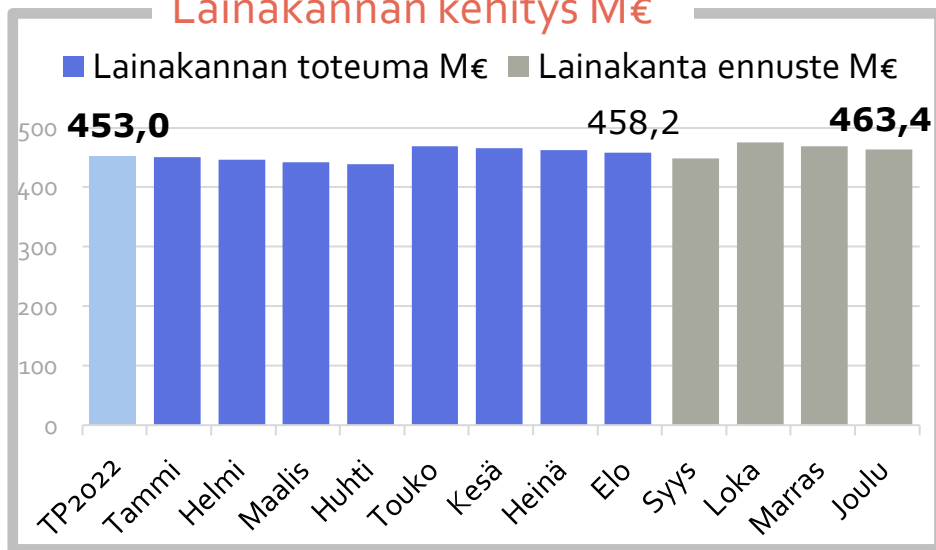
Verotulojen toteuma
tammi-elokuu 2023

216,0 M€

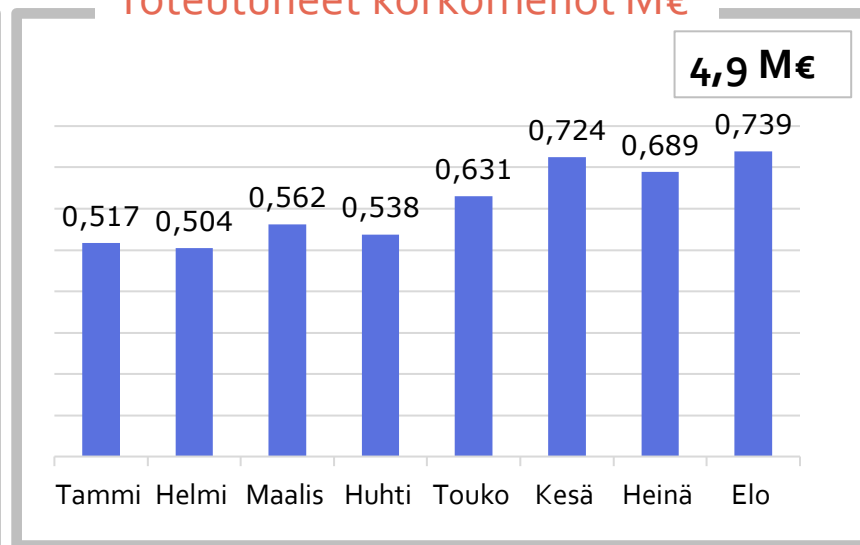
Lainakanta

Tammi-elokuu

Lainakannan kehitys M€

Toteutuneet korkomenot M€

Lainaa per asukas
Ennuste 31.12.2023

3755 €

Lainamäärä
31.08.2023

458,2 M€

Keskikorko
31.08.2023

1,92 %
31.08.2022
0,88 %

Korkokulut
tammi-elokuu 2023

4,9 M€
tammi-elokuu 2022
1,8 M€

Investoinnit

Tammi-elokuu

Investointimenojen toteuma M€

Investointimenot
Toteuma 31.08.2023

45,9 M€

Investointimenot
Talousarvio 2023

95,3 M€

Investointimenot
Ennuste 31.12.2023

95,2 M€

Rakennusinvestoinnit TOP 6

Savilahden liikunta- ja tapaht	-11,7 milj.
Riistaveden yhtenäiskoulu	-5,4 milj.
Pienet investoinnit	-3,8 milj.
Sinikellon päiväkot	-2,0 milj.
Taidemuseon kokoelmatilat	-1,8 milj.
Pääkirjaston yläpohja peruskor	-1,0 milj.

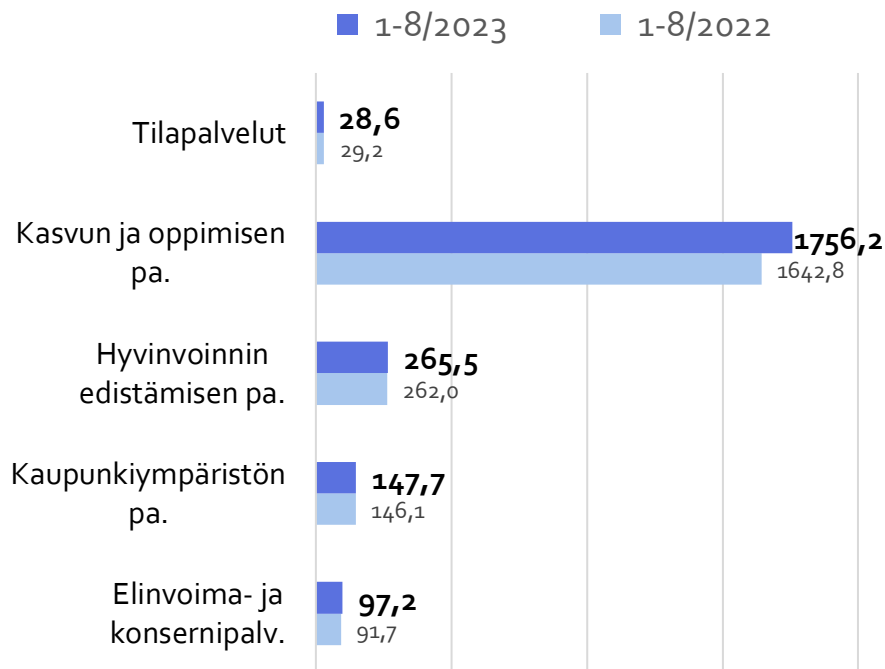
Yhdyskuntarakentaminen

Kun.tekn./Liikenneväylät	-12,5 milj.
Liikuntapaikat	-2,4 milj.
Yl. alueet, puistot, virkistysal.	-1,7 milj.
Maa- ja vesial. par/Kaup.ymp.	-0,4 milj.
Yhteensä	-17,1 milj.

Henkilötyövuosien kehitys

Tammi-elokuu

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet	1-8/2022	1-8/2023	Muutos	Muutos-%
Elinvoima- ja konsernipalv.	91,7	97,2	5,5	6,0 %
Kaupunkiympäristön pa.	146,1	147,7	1,6	1,1 %
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	262,0	265,5	3,5	1,3 %
Kasvun ja oppimisen pa.	1642,8	1756,2	113,4	6,9 %
josta perusopetus	714,8	751,8	37,0	5,2 %
josta varhaiskasvatus	775,1	837,9	62,8	8,1 %
Ydinkaupunki yhteensä	2142,6	2266,6	124,0	5,8 %
Tilapalvelut	29,2	28,6	-0,6	-2,1 %
Yhteensä	2171,8	2295,2	123,4	5,7 %

Henkilötyövuodet ovat kasvaneet eniten varhaiskasvatus- palveluissa, perusopetuksessa ja lukiopalveluissa. Koko vuoden henkilöstösuunnite on 3350 htv.

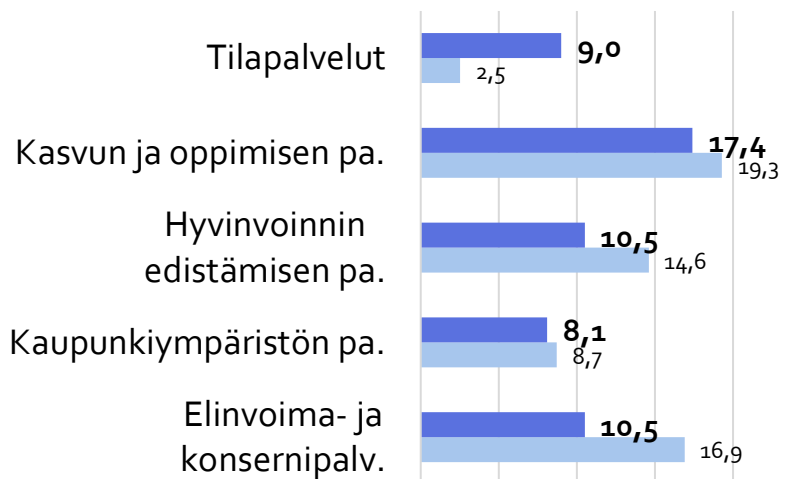
Tarkasteluajankohdan tilanne on vertaistettu poistamalla vuoden 2022 tiedoista hyvinvointialueelle siirtyneet henkilötyövuodet ja lomituspalvelu, joka siirtyi lisälmen kaupungin vastuulle.

Sairauspoissaolojen kehitys

Tammi-elokuu

Sairauspoissaolot kalenteripv./htv

■ 1-8/2023 ■ 1-8/2022

Sairauspoissaolot
15,5 päivää / htv
tammi-elokuu 2023

Sairauspoissaolot

kalenteripäivää / henkilötyövuosi

	1-8/2022	1-8/2023	Muutos
Elinvoima- ja konsernipalv.	16,9	10,5	-6,4
Kaupunkiympäristön pa.	8,7	8,1	-0,6
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	14,6	10,5	-4,1
Kasvun ja oppimisen pa.	19,3	17,4	-1,9
josta perusopetus	14,5	14,0	-0,5
josta varhaiskasvatus	25,3	21,3	-4,0
Tilapalvelut	2,5	9,0	6,5
Koko kaupunki pv/htv	20,4	15,5	-4,9

Tarkasteluajankohdan tilanne on vertaistettu poistamalla vuoden 2022 tiedoista hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen tiedot ja lomituspalvelu, joka siirtyi lisälmen kaupungin vastuulle.